

สรุปบทเรียนเพื่อการพัฒนาความรู้
เรื่อง พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒
(Digitalization of public Administration and Service Delivery Act.)

คำอธิบายบทเรียน

เรียนรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล วัตถุประสงค์ และกรอบของ พ.ร.บ. รวมถึงสาระของมาตราที่สำคัญและแนวปฏิบัติเพื่อการปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐ ได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล (Digital Government Act.)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัลไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้

พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นกฎหมายสำคัญที่กำหนดกรอบและทิศทางการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับการบริหารงานภาครัฐและการให้บริการประชาชนให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับบริบทของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กฎหมายฉบับนี้มิได้มุ่งเพียงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการทำงานเท่านั้น แต่เป็นการปรับโครงสร้างแนวคิดการบริหารงานของรัฐให้ทำงานแบบบูรณาการ เชื่อมโยงข้อมูล และยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง

จากการศึกษาเนื้อหาของพระราชบัญญัติดังกล่าว สามารถสรุปบทเรียนสำคัญที่ได้รับ ดังนี้

๑. กรอบแนวคิดและทิศทางของกฎหมาย

พระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐนำระบบดิจิทัลมาใช้เป็นกลไกหลักในการบริหารงานและการให้บริการสาธารณะ โดยมุ่งลดความซ้ำซ้อนของกระบวนการ เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ กฎหมายได้กำหนดกรอบและทิศทางการดำเนินงานในลักษณะบูรณาการ เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ และยึดหลักประชาชนเป็นศูนย์กลาง ควบคู่กับการคำนึงถึงความมั่นคงปลอดภัยของระบบและข้อมูล

๒. คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

กฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ทำหน้าที่เป็นกลไกระดับนโยบายในการกำหนดทิศทางและขับเคลื่อนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศ โดยมีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบาย แผน แนวทาง รวมถึงการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ กรรมการมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ธรรมนูญข้อมูลภาครัฐ

ธรรมนูญข้อมูลภาครัฐเป็นสาระสำคัญของการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล โดยกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำและดำเนินการให้เป็นไปตามหลักธรรมนูญข้อมูลภาครัฐ เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การบริหารจัดการข้อมูลต้องอยู่ภายใต้กรอบของความมั่นคงปลอดภัย และการคุ้มครองสิทธิของประชาชน

ธรรมนูญข้อมูลภาครัฐจะเป็นแนวทางให้หน่วยงานภาครัฐ ทั้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่ นำไปปรับใช้ให้เข้ากับลักษณะเฉพาะของแต่ละหน่วยงานเพื่อให้สามารถปรับตัว ตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

๔. อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สพร.)

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการใช้ระบบดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงการจัดทำมาตรฐาน แนวทาง และโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล เพื่อให้การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเป็นไปอย่างมีเอกภาพและยั่งยืน

๕. การส่งข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูล และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

พระราชบัญญัตินี้ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐสามารถส่งและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานและการให้บริการประชาชน โดยต้องดำเนินการภายใต้กรอบกฎหมาย ความจำเป็น และความเหมาะสม ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวต้องคำนึงถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และไม่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

๖. ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง

กฎหมายกำหนดให้มีศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางเพื่อเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญในการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ โดยในวาระเริ่มแรกกำหนดให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเป็นผู้ดำเนินการเป็นการชั่วคราว เพื่อสนับสนุนการบูรณาการข้อมูลและการให้บริการภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ

๗. ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะ

พระราชบัญญัติกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลที่เหมาะสมในรูปแบบดิจิทัล เพื่อส่งเสริมความโปร่งใส การตรวจสอบ และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยข้อมูลดังกล่าวต้องอยู่ในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

แนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงาน

จากสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ หน่วยงานของรัฐสามารถนำหลักการตามกฎหมายไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการบริหารงานและการให้บริการ ดังนี้

๑. การกำหนดนโยบายและทิศทางระดับหน่วยงาน

ควรกำหนดนโยบายและแผนงานด้านดิจิทัลในระดับหน่วยงานให้สอดคล้องกับทิศทางรัฐบาลดิจิทัล โดยบูรณาการแผนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อมูล และการพัฒนาบุคลากรเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนภารกิจหลักของหน่วยงานอย่างมีเอกภาพ

๒. การพัฒนาระบบข้อมูลและธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

ควรพัฒนาระบบข้อมูลภายในหน่วยงานให้มีมาตรฐานเดียวกัน ลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูล และกำหนดผู้รับผิดชอบด้านข้อมูลอย่างชัดเจน เพื่อให้การบริหารจัดการข้อมูลเป็นระบบและต่อเนื่อง

๓. การเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการให้บริการประชาชน

ควรปรับปรุงกระบวนการให้สามารถใช้และเชื่อมโยงข้อมูลร่วมกับหน่วยงานอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดภาระของประชาชนในการยื่นเอกสารซ้ำ และพัฒนาการให้บริการเชิงรุกภายใต้กรอบกฎหมาย

๔. การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและความมั่นคงปลอดภัยของระบบ

ต้องกำหนดมาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและระบบสารสนเทศอย่างเหมาะสม พร้อมทั้งสร้างความตระหนักรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๕. การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเพื่อความโปร่งใส

คัดเลือกและเปิดเผยข้อมูลที่เหมาะสมในรูปแบบดิจิทัลที่เข้าถึงง่าย เพื่อส่งเสริมความโปร่งใส การมีส่วนร่วม และภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

๖. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและการเปลี่ยนแปลงองค์กร

ควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการปรับวัฒนธรรมองค์กรให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลในระดับหน่วยงานเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

ประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาความรู้

“เรื่อง “พระราชบัญญัติการบริหารงาน และการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562”

ได้รับความรู้ด้านกฎหมาย และทิศทางรัฐบาลดิจิทัล รวมถึง บทบาทและกลไกสำคัญ เพื่อใช้เป็น แนวทางปฏิบัติทำงานให้สอดคล้อง นโยบายภาครัฐ

ตระหนักถึงความสำคัญของการ บริหารจัดการข้อมูลภาครัฐตามหลัก ธรรมชาติของข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูล ระหว่างหน่วยงาน และการคุ้มครอง ข้อมูลส่วนบุคคล

สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ ในการพัฒนากระบวนการและการให้ บริการของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มความสะดวก แก่ประชาชน

ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพและ มุมมองด้านดิจิทัลของบุคลากรใน หน่วยงาน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง และการขับเคลื่อนองค์กรภาครัฐ สู่รัฐบาลดิจิทัลอย่างยั่งยืน

สรุปบทเรียนเพื่อการพัฒนาความรู้
โดย นางสาวณัฐริตา นิลประดับแก้ว
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

คุณ ณัฐริดา นิลประดับแก้ว

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล
(Digital Government Act.)

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 0:30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2569

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

5698acb7